Viaţa Sfântului Ierarh Calinic de la Cernica

Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica s-a născut la 7 octombrie, 1787 în Bucureşti, aproape de biserica Sfântul Visarion. Din sfântul botez a primit numele de Constantin.

Părinţii săi se numeau Antonie şi Floarea şi erau foarte evlavioşi. Cel mai mare dintre copiii lor a fost în tinereţe preot de mir; apoi, intrând în viaţa monahală, s-a călugărit sub numele de Acachie. De asemenea şi mama Sfântului Calinic, fericita Floarea, după ce şi-a crescut copiii, s-a retras în Mănăstirea Pasărea, primind marele şi îngerescul chip sub numele de schimonahia Filoteia.

Tânărul Constantin, cel mai mic dintre copii, a primit din pruncie o educaţie religioasă aleasă, învăţând carte în Bucureşti, la şcolile care funcţionau pe acea vreme pe lângă biserici.

În anul 1807 a intrat în nevoinţa călugărească la Mănăstirea Cernica, sub ascultarea cuviosului stareţ, arhimandritul Timotei. La 12 noiembrie 1808 a fost tuns în schima monahală sub numele de Calinic, iar la 3 decembrie 1808 a fost hirotonit ierodiacon.

Sfântul Ierarh Calinic de la Cernica, fiind vas ales al Duhului Sfânt, a iubit de mic rugăciunea, tăcerea, cinstea şi milostenia. Încă de când era călugăr tânăr în Mănăstirea Cernica, postea foarte mult, îşi împlinea regulat canonul şi pravila cu multă osârdie, se lupta împotriva somnului şi nu lipsea niciodată de la slujbele bisericii, după mărturia bătrânului Hariton, iar ziua lucra împreună cu părinţii la ascultările cele grele ale mănăstirii.

După plecarea la Sfântul Munte a duhovnicescului său părinte, ieroschimonahul Pimen, Cuviosul Calinic şi-a pus această aspră rânduială, ca în toată săptămâna să nu mănânce bucate fierte la foc, fără numai pâine cu apă, după apusul soarelui, iar sâmbăta şi Duminica să meargă la trapeză împreună cu părinţii şi să se mângâie cu înfrânare.

Mărturisesc părinţii care l-au cunoscut pe Sfântul Calinic că faţa îi era mereu palidă de multa postire şi ochii adânciţi în orbite din pricina multor privegheri şi a atâtor lacrimi. Căci dobândise de la Dumnezeu darul lacrimilor la sfânta rugăciune.

În anul 1813, murind de ciumă mulţi preoţi călugări din Mănăstirea Cernica, stareţul Timotei stăruia mereu să facă preot pe smeritul ierodiacon Calinic. El

însă se lepăda de un dar mare ca acesta, socotindu-se pe sine cu totul nevrednic. Însă, fiind foarte ascultător şi lăsându-se în voia lui Dumnezeu, a primit taina sfintei preoţii, săvârşind cele sfinte ân toată viaţa sa cu lacrimi şi cu multă evlavie.

După primirea darului preoţiei, la 13 februarie, 1813, Sfântul Calinic a început şi mai mult a se nevoi şi a sluji cu osârdie tuturor, fiind plin de dumnezeiasca dragoste către toţi, după cuvântul ce zice: "Dacă vrei să te iubească toţi, iubeşte şi tu pe toţi". De vedea pe cineva scârbit, împreună cu el se întrista; pe cei bolnavi îi cerceta şi după ale sale puteri îi mângâia, iar pe săraci mereu îi miluia. Pentru aceasta toţi îl iubeau ca pe un adevărat tată şi părinte duhovnicesc. Apoi era atât de smerit, că pe cât se înălţa cu cinstea şi cu darul de către toţi, cu atât mai mult se smerea către toţi, după cuvântul Domnului Care zice: *Care între voi va vrea să fie întâi, să vă fie vouă slugă* (Matei 20, 27).

Cuviosul Calinic a fost hirotesit duhovnic al Mănăstirii Cernica la 20 septembrie, 1815, de însuşi mitropolitul Ţării Româneşti, Nectarie şi este rânduit eclesiarh mare. Din această zi aproape toţi părinţii şi fraţii din obşte se mărturiseau la el, pentru că toţi se cucereau de nevoinţa lui şi îşi făceau adăpost şi mângâiere supărărilor lor. Şi era atât de iscusit duhovnic, încât veneau la spovedanie nu numai monahii, ci şi multă lume din afară şi chiar mitropolitul.

Acest fericit părinte, ori de câte ori era ocărât de cineva, grăia de bine, iar pe cel care îl nedreptăţea, îndată îl miluia şi îl ajuta cu tot ce putea. Însă la dânsul în chilie altceva nu se găsea, fără numai un ulcior cu apă. Mai spuneau părinţii că în chilia sa cuviosul era atât de liniştit, încât nici ucenicii lui nu-l auzeau ce face, când adică se odihnea şi când era la rugăciune. După mărturia mai multor duhovnici din vremea sa, Cuviosul Calinic săvârşea în timp de 24 de ore două mii de închinăciuni şi trei sute de metanii mari, precum şi pravila cea rânduită fiecărui călugăr la chilie. Aceiaşi duhovnici ai Mănăstirii Cernica adevereau că Sfântul Calinic, încă din anii tinereţii, a primit darul neîncetatei rugăciuni a lui Iisus, prin care s-a făcut casă a Duhului Sfânt şi vas al alegerii.

În primăvara anului 1817, Cuviosul Calinic, împreună cu Ignatie duhovnicul şi cu un alt călugăr s-au sfătuit să postească desăvârşit tot Postul Mare până la Sfintele Paşti. Deci, luând binecuvântare de la stareţul Mănăstirii Dorotei, au început această aspră şi mai presus de putere nevoinţă; dar din lipsa dreptei socoteli, satana le-a făcut la toţi o grea ispită. Călugărul n-a putut să postească deloc. Ieroschimonahul Ignatie a postit câteva săptămâni, s-a îmbolnăvit şi cu

greu s-a vindecat. Iar Cuviosul Calinic a postit desăvârşit până în joia Canonului Mare - adică până în joia din săptămâna a cincea a Postului Mare, când a mâncat o jumătate de prescură. Dar voind să împlinească cele 40 de zile de post, asemenea Mântuitorului şi sfinţilor de demult, s-a îmbolnăvit de o cumplită ameţeală de cap şi slăbire a firii, încât n-a mai ştiut nimic de sine până în Duminica Tomei. Pentru aceasta stareţul Dorotei era foarte mâhnit, crezând că nu va mai scăpa cu viaţă.

Însă, cu darul lui Dumnezeu, Cuviosul Calinic şi-a venit din nou în simţire, spre bucuria stareţului şi a tot soborul. Din ceasul acela, părintele Dorotei i-a rânduit să ţină toată viaţa calea cea împărătească. Adică, să se împărtăşească zilnic din masa cea de obşte la trapeză. Deci, făcând ascultare, Sfântul Calinic mânca zilnic cu fraţii la masă, fără să mai aibe nimic de mâncare la chilie sau să guste ceva fără binecuvântare. Cu toate acestea, din postirea cea de 40 de zile, cuviosul a rămas cu o permanentă durere de cap, pe care a simţit-o până la obştescul său sfârşit.

În vara aceluiaşi an, Sfântul Calinic n-a mâncat pâine deloc, timp de 40 de zile, nici legume fierte la foc. Numai seara, după apusul soarelui, mânca câte o felie de pepene şi fructe crude, ca să-şi potolească slăbiciunea firii şi să nu calce porunca sareţului.

Ucenicul său, arhimandritul Anastasie Baldovin, mărturisea că toată viaţa sa, cuviosul nu dormea întins pe pat, ci aţipea câteva ceasuri pe un scaun, îmbrăcat şi încins cu o curea lată de piele. Era ca o adevărată santinelă, gata oricând de luptă, veghind neîncetat asupra nevăzuţilor vrăjmaşi care încercau să-l ispitească, fie prin trup, fie prin gânduri.

Acelaşi ucenic zicea că nimeni nu putea să ascundă ceva sau să spună vreo minciună înaintea Sfântului Calinic, pentru că era înaintevăzător şi îndată descoperea adevărul şi cele ce urmau să se întâmple în viitor. Acelaşi ucenic preaiubit al Sfântului Calinic spunea că dascălul său era atât de blând şi smerit cu inima, încât oricine socotea că are în faţa sa un înger, iar nu om pământesc. De aceea toţi îl iubeau, îl cinsteau şi îl aveau ca pe un adevărat sfânt, atât călugării şi mirenii, cât şi episcopii şi dregătorii ţării.

Cu binecuvântarea duhovnicului său, fericitul Calinic a călătorit la Sfântul Munte Athos în vara anului 1817, minunându-se de nevoinţele călugărilor atoniţi. Apoi, cu rânduiala lui Dumnezeu, s-a întors înapoi la metanie, luând mult folos sufletesc de la părinţii atoniţi.

La 14 decembrie, 1818, Cuviosul Calinic a fost ales stareţ al Mănăstirii Cernica, cu voia lui Dumnezeu şi a Sfântului Ierarh Nicolae, patronul acestui sfânt locaş, având doar 30 de ani. Pentru sfinţenia vieţii lui şi buna chivernisire a mănăstirii, la 9 aprilie, 1820, este hirotesit arhimandrit şi păstoreşte obştea Cernicăi timp de 32 de ani, adunând în jurul său mulţi călugări, căci se silea, nu numai cu viaţa sa, ci şi cu alese sfaturi duhovniceşti, să îndrepteze pe cei leneşi şi tulburători din mănăstire. Astfel, pe mulţi îi îndrepta pe calea cea bună, iar pe cei răzvrătiţi şi neascultători îi scotea afară din obşte, după porunca Apostolului, ca să nu vatăme pe alţii.

Urmând Sfinţilor Părinţi el socotea că ascultarea este cea mai mare virtute pentru monahi şi temelia vieţii călugăreşti. Astfel, învăţa pe fiii săi duhovniceşti că "viaţa de obşte, în sfânta ascultare, a întemeiat-o însuşi Domnul nostru Iisus Hristos, prin pilda vieţii sale pământeşti".

Spuneau părinţii şi acestea: că marele stareţ nu îngăduia deloc clevetirea în viaţa călugărească, căci o socotea "moartea sufletului". În locul multei vorbiri, îi sfătuia pe ucenici să practice neîncetat tăcerea şi rugăciunea lui Iisus. Aceiaşi părinţi spuneau de Cuviosul Calinic că îşi împlinea chemarea de stareţ cu mare râvnă şi frică de Dumnezeu, ştiind că "lucrul cel mai greu şi anevoios este meşteşugul călăuzirii sufletelor pe calea mântuirii".

Uneori zicea către ucenici: "Stareţul este inima tuturor inimi-lor care îl caută şi îi cer sfat şi mângâiere. El este calea spre desăvârşire a tuturor sufletelor credincioase din jurul său".

Cuviosul obişnuia adesea să pescuiască în lacul din jurul mănăstirii, iar peştele pe care îl prindea îl dădea la obşte pentru hrana părinţilor. Într-o zi, un călugăr tânăr, curăţind de solzi o caracudă mică, a început a cârti şi, lovind-o cu cuţitul, zicea: "Na, na! De ce n-ai adus pe tatăl tău, pe mamă-ta, pe moşul tău, pe strămoşul tău, care aveau solzi mai mari, că nu mă mai necăjeam atâta!" Apoi tot el răspundea: "Am venit şi cu tata, şi cu mama, şi cu moşul, şi cu strămoşul, dar i-au luat părinţii duhovnici cei din comitet şi părintele stareţ".

Aceste cuvinte au ajuns la urechile cuviosului stareţ Calinic. Atunci el, stând puţin pe gânduri, pentru a înlătura orice pricină de sminteală din mănăstire a zis: "De azi înainte nu voi mai pune peşte în gura mea!" Şi, într-adevăr, până la sfârşitul vieţii sale, nu a mai mâncat niciodată peşte, păzind cu sfinţenie făgăduinţa dată. Se hrănea numai cu verdeţuri, şi acelea o dată pe zi, cu multă înfrânare.

În timpul răscoalei din anul 1821, mulţi locuitori din Bucureşti s-au adăpostit la Mănăstirea Cernica. Iar bunul stareţ i-a găzduit pe toţi în Insula Sfântul Nicolae, prin chiliile călugărilor, iar pe călugări i-a mutat în Insula Sfântul Gheorghe. În acele zile de grea încercare pentru ţară, multă mângâiere au aflat unii din locuitorii Capitalei de la Sfântul Calinic. Că pe toţi îi îmbărbăta, îi odihnea şi îi hrănea gratuit din alimentele mănăstirii.

În primăvara aceluiaşi an, auzind turcii de mulţimea mirenilor adăpostiţi în insula Cernicăi şi socotind că ar fi dintre răsculaţi, au înconjurat mănăstirea cu tunuri şi stăteau gata s-o distrugă, iar pe cei aflaţi în ambele insule să-i ucidă cu sabia. Atunci Sfântul Calinic a adunat tot poporul şi pe călugări în biserică, le-a ţinut cuvânt de îmbărbătare şi au făcut împreună priveghere de toată noaptea. Iar a doua zi a trimis un călugăr cu jalbă la mai marele turcilor din tabăra alăturată. Şi astfel, cu rugăciunile Sfântului Calinic, cu lacrimile poporului şi cu mijlocirea Sfântului Nicolae, s-au liniştit turcii şi s-au izbăvit cu toţii de moarte.

Terminându-se hrana în Mănăstirea Cernica, călugării şi mirenii erau ameninţaţi de cumplită foamete. Deci, căzând Sfântul Calinic la rugăciune cu multe lacrimi în faţa icoanelor Maicii Domnului şi a Sfântului Nicolae şi cerându-le grabnic ajutor, îndată a fost ascultat. Cum s-a ridicat marele stareţ de la rugăciune, au intrat pe poarta mănăstirii cinci care trase de câte doi boi, pline cu pesmeţi de pâine, trimise de paşa, mai marele turcilor din tabăra apropiată.

Tot în anul 1821, un alt paşă, care îşi avea tabăra sa în satul Pantelimon, a răpit o călugăriţă din Mănăstirea Pasărea, drept ostatecă. Dar Sfântul Calinic, nerăbdând ca mireasa lui Hristos să fie în mâinile păgânilor, a făcut jalbă la stăpânire şi a izbăvit călugăriţa din mâinile turcului. Deci, supărându-se cumplit paşa, a hotărât să pornească noaptea cu armele asupra mănăstirii ca s-o prade şi să-l ucidă pe stareţ. Atunci Sfântul Calinic, auzind de răzbunarea turcului, a făcut priveghere de toată noaptea, cerând ajutorul lui Dumnezeu. Şi iarăşi, prin minune, a fost izbăvit de primejdie, căci chiar în noaptea aceea, pe când paşa lua cafeaua ca apoi să năvălească asupra mănăstirii, o slugă a sa a încercat să-l omoare cu arma. Dar glontele oprindu-se în punga cu galbeni, turcul a scăpat cu viaţă. Cutremurat de această minune, a doua zi, paşa a trimis acei galbeni la Mănăstirea Cernica din care, după porunca cuviosului, s-a făcut la intrare o fântână cunoscută până astăzi sub numele de "Fântâna Turcului".

Pe lângă înnoirea vieţii duhovniceşti în obştea sa, marele stareţ al Cernicăi s-a îngrijit şi de cele necesare vieţii pământeşti, după exemplul înaintaşilor săi. Astfel, a terminat de pictat biserica din insula Sfântului Nicolae, iar cu banii donaţi de arhiereul Ioanichie Stratonichias din Bucureşti, a zidit o biserică mare cu cetate, în insula Sfântului Gheorghe, pentru că nu mai încăpeau călugării într-o singură biserică.

Mai înainte însă de începerea bisericii, i s-au arătat noaptea în vis Sfântul Ierarh Nicolae, Sfântul Mare Mucenic Gheorghe şi fericitul stareţ Gheorghe. Deci, Sfântul Nicolae a zis Cuviosului Calinic: "Scoală-te şi să zideşti în ostrovul cel mic o biserică în numele Sfântului Mucenic Gheorghe...". Marele Mucenic i-a adăugat, apoi, aceste cuvinte: "Noi îţi vom trimite tot ce-ţi va trebui". Iar stareţul Gheorghe i-a zis: "Să nu ai nici o îndoială în inima ta!"

Această vedenie arătând-se deodată şi cuviosului Pimen duhovnicul, l-a încredinţat pe Sfântul Calinic să înceapă lucrul. În anul 1832 a început noua biserică. În anul 1838 s-a dărâmat de un puternic cutremur, iar după patru ani a fost zidită din nou, aşa cum se vede până astăzi. A mai zidit, din anul 1846, biserica Mănăstirii Pasărea şi alte câteva biserici parohiale.

Sfântul Calinic a fost, de asemenea, şi un bun iconom al Mănăstirii Cernica şi al celorlalte mănăstiri - Pasărea, Snagov, Căldăruşani, Ciorogârla şi Poiana Mărului -, care erau sub povăţuirea sa. Când a intrat Cuviosul ca stareţ, Cernica avea doar "o teleguţă cu un bou cu care umbla un călugăr pe uliţele Bucureştilor şi oricine voia din popor arunca câte o pâine în acea teleguţă şi apoi se întorcea la mănăstire şi împărţea acea pâine pe la călugări. Iar pentru îmbrăcămintea călugărilor se trimitea ajutor de la domnie şi de la alţi buni creştini...".

Însă venerabilul stareţ, în puţină vreme, a refăcut iconomia mănăstirii, a făcut un mare metoc în satul Bueşti-Ilfov, a ridicat case şi adăposturi pentru oameni şi vite, a cultivat pământul cu tot felul de cereale, a plantat vii şi păduri, încât se mirau toţi de priceperea lui. Acolo creştea mănăstirea cirezi de vite şi turme de oi pentru hrana şi îmbrăcămintea călugărilor din lavră.

Fiind chemat şi propus de câteva ori să fie mitropolit al Ţării Româneşti, Sfântul Calinic, din marea lui smerenie, nu a primit. Dar un om vrăjmaş din preajma sa, îndemnat de zavistnici, i-a dat otravă. Pe când marele stareţ zăcea pe patul de moarte, s-a rugat lui Dumnezeu, zicând: "Doamne, Dumnezeul mântuirii mele, nu credeam şi nu doream să mor otrăvit". Atunci, în umbra nopţii, un glas de taină i-a răspuns: "Nu vei muri de otravă! Scoală-te şi fii

sănătos, că nu după mult timp vei fi episcop la Râmnicu Vâlcea, unde vei îndrepta Biserica şi clerul care este în decădere". În ceasul acela cuviosul s-a sculat sănătos din pat şi s-a dus la Utrenie, că era miezul nopţii.

Pentru blândeţea şi sfinţenia vieţii sale, atât de mulţi călugări s-au strâns în jurul Sfântului Calinic, încât nu mai încăpeau în amândouă insulele. În anul 1850, când a plecat ca episcop la Râmnicu-Vâlcea a lăsat în Mănăstirea Cernica peste 350 de călugări cu viaţă aleasă.

Pe când era stareţ, a venit la Cuviosul Calinic pitarul mănăstirii şi l-a înştiinţat că s-a isprăvit făina. Iar el a răspuns: "Să avem nădejde la Maica Domnului şi la Sfântul Ierarh Nicolae şi nimic nu ne va lipsi". Apoi, intrând în chilie, a căzut la rugăciune înaintea icoanei protectorului său, zicând: "Sfinte arhiereule al lui Hristos, Nicolae, mângâietorule al săracilor şi cald folositorule al celor ce te roagă cu credinţă, vino şi acum şi ajută smeritei turmei tale şi ne scapă de foamete, precum ai mântuit pe cei ce erau să se înece în mare, că nu avem alt ajutor după Maica Domnului, afară de tine...". Apoi, după Vecernie, a pus să se citească în biserică acatistul Sfântului Nicolae.

Sfântul Ierarh Nicolae, ascultând rugăciunea plăcutului său, a venit imediat în ajutorul Mănăstirii Cernica. În ceasul acela a sosit la arhondaricul mănăstirii un car cu boi încărcat cu făină. Erau doi oameni necunoscuţi, trimişi cu această milostenie de stăpânul lor, care, după ce au descărcat povara, îndată au plecat. Drept recunoştinţă, marele stareţ a adunat soborul în biserică şi, după pavecerniţă, a pus să se facă pâine în noaptea aceea pentru mângâierea părinţilor şi fraţilor.

În altă zi, pe când vorbea cu părintele Pimen, duhovnicul său, a venit la Sfântul Calinic un om cerându-i milostenie. Iar el i-a dat 50 de lei. După un ceas a venit un tânăr şi i-a spus stareţului: "Părinte, tatăl meu a murit şi a lăsat să aduc la mănăstire o mie de lei. Iată aici 500 lei şi restul îi voi aduce mai pe urmă, că nu îi am acum". Apoi a plecat. Atunci bătrânul duhovnic a întrebat pe cuviosul: "Ce cugetai, părinte Calinic, când ai dat milostenie acelui om?" Iar blândul stareţ i-a răspuns: "Aş fi vrut să-i dau o sută de lei dar n-am avut. I-am dat numai cincizeci şi am primit 500".

În anul 1829, luna iulie, în dimineaţa unei zile de praznic stătea Cuviosul Calinic în chilia sa din insula mare, aproape de arhondaric. Deci, privind pe fereastră a văzut mulţime de musafiri care veniseră atunci, iar pe bieţii călugări, "ascultătorii din arhondărie", cum alergau în toate părţile ca să slujească musafirilor. Deci, căutând la dânşii cu durere de inimă, a zis în sine: "Ah,

Dumnezeule! Cum are să se defaime chipul monahicesc prin petrecerea împreună cu mirenii!" Şi, tare oftând, a început să citească icoasele Sfântului Ierarh Nicolae!

Spuneau ucenicii Sfântului Calinic că faptele îi erau întocmai după graiul gurii şi nu putea nimeni să-i găsească nici un cusur. Că după cum învăţa, aşa şi lucra. Că zice şi Mântuitorul: *Să vă fie cuvântul aşa, aşa şi nu, nu!* (Matei 5, 37)

La 14 septembrie, 1850, cu sfat de obşte, Sfântul Calinic a fost ales episcop la Râmnicu-Vâlcea, despărţindu-se cu multă durere şi lacrimi de fiii săi, fiindcă "n-a putut strica hatârul iubitului său fiu duhovnicesc, Barbu Dimitrie Ştirbei, domnul Ţării Româneşti şi s-a supus la voia obşteştii Adunări...".

Aceasta a fost nevoinţa şi viaţa plină de sfinţenie, precum şi sfîrşitul minunat al Sfîntului Ierarh Calinic de la Cernica, făcătorul de minuni, care s-a mutat la cereştile locaşuri, în ceata Sfinţilor Părinţi purtători de Dumnezeu, la 11 aprilie, 1868.

Canonizarea Sfântului Ierarh Calinic s-a făcut la 20 octombrie, 1955, sub Patriarhul Justinian al României, iar prăznuirea lui se face la 11 aprilie. Cu ale cărui sfinte rugăciuni să ne miluiască şi să ne miluiască Hristos Dumnezeu totdeauna, acum şi pururea şi în vecii vecilor. Amin.